

Flevo Birdwatching

Datum van de excursie:

16 April 2016

Bezochte gebied:

Oostvaardersplassen, 5600 ha wetland tussen Almere en Lelystad,
AM: 1^e excursie van 08.00 tot 12.10 uur
PM: 2^e excursie van 12.45 tot 16.50 uur

Begeleider:

Robert de Groot

Nederlandse naam	English name	Scientific name	AM	PM
Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>	X	X
Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>	X	X
Grote zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>	X	X
Blauwe reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>	X	X
Ooievaar	White Stork	<i>Ciconia ciconia</i>		X
Lepelaar	(Eurasian) Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>	X	X
Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>	X	X
Grauwe gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>	X	X
Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>	X	X
Bergeend	(Common) Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>	X	X
Nijlgans	Egyptian Goose	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	X	X
Wilde eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>	X	X
Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>	X	X
Slobeend	(Northern) Shoveler	<i>Anas clypeata</i>	X	X
Wintertaling	(Common) Teal	<i>Anas crecca</i>	X	X
Tafeleend	(Common) Pochard	<i>Aythya ferina</i>	X	X
Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>	X	X
Bruine kiekendief	Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>	X	X
Buizerd	(Common) Buzzard	<i>Buteo buteo</i>	X	X
Zeearend	White-tailed Eagle	<i>Haliaeetus albicilla</i>	X	
Torenvalk	(Common) Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>	X	X
Waterhoen	Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	X	X
Meerkoet	(Common) Coot	<i>Fulica atra</i>	X	X
Scholekster	Oystercatcher	<i>Haematopus ostralegus</i>	X	X
Kluut	Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>	X	X
Steltkluut	Black winged Stilt	<i>Himantopus himantopus</i>	X	
Kleine plevier	Little ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>	X	X
Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>	X	X
Zwartkopmeeuw	Mediterranean Gull	<i>Larus melanocephalus</i>	X	
Kokmeeuw	Black headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	X	X
Stormmeeuw	(Common) Gull	<i>Larus canus</i>	X	
Zilvermeeuw	Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>	X	
Kleine mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>	X	X
Visdief	(Common) Tern	<i>Sterna hirundo</i>	X	
Houtduif	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>	X	X
Grote bonte specht	Great spotted Woodpecker	<i>Dendrocopos major</i>		X

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI BIRDWATCHING

Flevo Birdwatching

Oeverzwaluw	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>	X	X
Boerenzwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>	X	X
Huiszwaluw	House Martin	<i>Delichon urbica</i>	X	X
Witte kwikstaart	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>	X	X
Gele kwikstaart	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>	X	X
Winterkoning	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>	X	X
Roodborst	Robin	<i>Erithacus rubecula</i>	X	X
Gekraagde roodstaart	(Common) Redstart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		X
Merel	Blackbird	<i>Turdus merula</i>	X	X
Beflijster	Ring Ouzel	<i>Turdus torquatus</i>	X	X
Kramsvogel	Fieldfare	<i>Turdus pilaris</i>	X	X
Zanglijster	Song Thrush	<i>Turdus philomelos</i>	X	X
Snor	Savi's Warbler	<i>Locustella luscinioides</i>	H	
Rietzanger	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	H	
Zwartkop	Blackcap	<i>Sylvia atricapilla</i>	X	X
Fitis	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>	X	X
Tjiftjaf	Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>	X	X
Pimpelmees	Blue Tit	<i>Parus caeruleus</i>	X	X
Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>	X	X
Staartmees	Long-tailed Tit	<i>Aegithalos caudatus</i>		X
Boomkruiper	Short-toed Treecreeper	<i>Certhia brachydactyla</i>		X
Spreeuw	(Common) Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>	X	X
Gaai	(Eurasian) Jay	<i>Garrulus glandarius</i>	X	X
Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>	X	X
Kauw	(Eurasian) Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>	X	X
Raaf	(Common) Raven	<i>Corvus corax</i>	X	X
Zwarte kraai	Carrion Crow	<i>Corvus corone</i>	X	X
Vink	Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>	X	X
Putter	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>	X	X
Kneu	Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>	X	X
Rietgors	Reed Bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i>	X	X
..	..		X =	60 59
			H =	2 0

Hele dag 65

2

67

Soorten waargenomen /
Species observed

(H) = Alleen gehoord /
Heard only

Total

Opmerkelijk: Ochtend-excursie: Steltkluut Middag-excursie: Beflijster

Weer: Straffe wind uit Zuidwest, 4 Beaufort Temperatuur niet ver boven 10°C, paar druppels regen, maar niet erg nat, soms ook zon

Nummers tussen haakjes corresponderen met nummers op de kaart hieronder. Groene tekst is algemene beschrijving, zwart is waargenomen op excursie

Ochtend-excursie (AM)

Oostvaarder(1), NME Centrum gemeente Almere. Twee verdiepingen vogelplezier. Op de eerst verdieping een zaal met glazen ramen die een goed uitzicht biedt op de Oostvaardersplassen. Soms, in de zomer, kunnen de ramen open geschoven. Op de tweede verdieping ligt het Kraaiennest, een open balkon, wel met een dak erboven, maar zonder de vertekening die zelfs de beste ruiten toch nog altijd geven. Op de eilandjes in het meer voor dit gebouw broeden Kluut, Kievit, Kleine Plevier: Altijd zijn er Grauwe Ganzen en het spektakel van een Vos in de lente die de gansjes belaagt. Goede kans op meerdere soorten roofvogels, Zeearend, Slechtvalk, Bruine Kiekendief maar ook Sperwer, Havik, Buizerd en soms, voor een paar dagen in de herfst Visarend: Eerst even op de rand naast het gebouw gestaan om een Vos beter te bekijken. De ganzen gaven aan dat ie weer in de buurt was. Daarna langs de zuidrand van het park naar de Oostvaardersdijk. .

Parking Noord (17) Ruime parkeerplaats met makkelijke inrit. Aan de oostkant van de parkeerplaats is in de verte, op 3.1 km afstand, het nest van de Zeearend te zien. Dichterbij op het ondiepe meer zelden heel veel vogels, maar bij een sterke westenwind willen grote groepen duikeenden (Kuif en Tafel) en Slobeend wel eens schuilen. Het water van dat meer is ondiep en wordt snel troebel door golfslag die modder opwerfelt. Aan de kant van het IJsselmeer ligt een schuilhaven met steigers en golfbrekers. In de zomer heel veel Visdieven, maar ook Noordse Sterns, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en broedende Holenduiven op de golfbreker. De struiken iets meer naar het noorden beschutten soms grote groepen waadvogels, tientallen Watersnippen : .De telescoop heeft echt last van de wind. We zien het nest van de Zeearend, maar het is door trillen niet erg duidelijk. Grote Zilverreiger in de berm van de dijk. Zwartkopmeeuw wordt kort gezien, zwemt ook even vlak voor de strekdam rond het schuilhaventje. Kleine Mantelmeeuw en Visdief zitten bij de fuiken, maar ook zij hebben bijna moeite op hun plaats te blijven. In het riet horen we Rietzanger en Snor, maar zien?, ho maar!. Onderweg naar het volgende punt wel enkele Bruine Kiekendieven, man en vrouw.

Keersluisplas en Bovenwater(9) De eerste ligt ten zuiden van de Knardijk, is ondiep, troebel en vaak goed voor Slobeenden en Lepelaars. Deze plas vriest snel dicht en dan verdwijnen de vogels ook allemaal. De ander kant van de dijk heeft het diepere Bovenwater, met waterplanten, helderder. In de winter langer open, en dan goed voor Brilduiker, Nonnetjes, Fuut en vaak Rosse Stekelstaarteend. In trektijd soms honderden Zwarte Sterns en Dwergmeeuwen. Let ook op kleine fuutachtigen: Dodaars en Geoorde Fuut, zelfs vaak in prachtkleed en dan onmiskenbaar, in de winter soms ook Kuifduiker : Vooral de grote aantallen zwaluwen vallen op, de meesten zijn Oeverzwaluwen, maar er vliegen ook enkele Huiszwaluwen rond. Kuif- en Tafeleend en natuurlijk Fuut, Grauwe Gans en Meerkoet.

Zeearend (10) Deze plek wordt in de winter vaak afgesloten, om in de Driehoek (het voormalig bos er vlak voor) rust te bieden aan de grote grazers. Het pad, inmiddels in beton gegoten, naar deze hut begint bij het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer aan de Knardijk. Vandaar kan je in 15 minuten naar deze hut wandelen, maar er is vaak onderweg meer te zien. Karpers onder de bruggen, mezen, Boomkruiper en soms Grauwe Vliegenvanger in het bos. Daarna Fuut bij de Zigzag brug en dan in het knekelveld van dode bomen vaak Putter, Vink, Gekraagde Roodstaart, Tjiftjaf en soms Raaf. Een groep Belgen zag hier ooit de Eleonora's Valk. Dat is voor mindere goden niet weggelegd. Vanuit de hut een weids uitzicht. Let vooral op langs de randen van alle plassen, altijd waadvogels en eenden. Vroeger, voor Augustus 2015, ook een blik op het nest van de Zeearend, maar dan wel 3.3 kilometer ver. Dat nest is toen met de boom mee omgevallen.: We lopen tot aan de Driehoek, waar verder gaan onmogelijk is, omdat de grazers ruimte en beschutting nodig hebben. Winterkoning, Zanglijster, Vink en mezen. Bij de zigzag brug keren we om en krijgen ons wat waterdruppels nagegooid.

Oostvaardersveld met Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: .We stoppen

in verband met het IJsvogelnest, maar die zien we niet. Wel Kleine Plevier, vlakbij, met mooie gele oogring. Onder de Meidoorns aan de overkant zitten Beflijsters, en ook Kramsvogel. We zien ineens een Lepelaar aan de plas en niet veel later vallen wat steltlopers op die in het water staan. In eerste instantie zien we twee, later drie, Steltkluten, tropische verrassing in Hollandse modder. Topsoort, jammer voor de middagploeg dat ze toen al weer weg waren. Tafeleend en Slobeend en Kuifeend, geen enkele Smient meer te zien, de hele dag overigens niet,. Die zijn nu allemaal naar het noorden.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er om heen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrund loopt hier ook meestal in beeld: We hebben nog een paar minuten en rijden de parking op. Even van uit de auto sfeer proeven, want het waait nog steeds enorm. We zien Raaf op het kadaver van een hert. Op het moment dat we weer weg willen, wordt er een grote roofvogel gemeld. Niet veel tellen later staat iedereen buiten de auto naar de Zeearend te zoeken of te kijken. Uiteindelijk ziet iedereen de vogel die schroevend hoogte wint en dan tegen de wind naar het nest zeilt. Witte staart, dus een volwassen exemplaar.

Daarna terug naar het begin punt.

Middag-excursie (PM)

Oostvaarder(1), NME Centrum gemeente Almere. Twee verdiepingen vogelplezier. Op de eerst verdieping een zaal met glazen ramen die een goed uitzicht biedt op de Oostvaardersplassen. Soms, in de zomer, kunnen de ramen open geschoven. Op de tweede verdieping ligt het Kraaiennest, een open balkon, wel met een dak erboven, maar zonder de vertekening die zelfs de beste ruiten toch nog altijd geven. Op de eilandjes in het meer voor dit gebouw broeden Kluut, Kievit, Kleine Plevier: Altijd zijn er Grauwe Ganzen en het spektakel van een Vos in de lente die de gansjes belaagt. Goede kans op meerdere soorten roofvogels, Zeearend, Slechtvalk, Bruine Kiekendief maar ook Sperwer, Havik, Buizerd en soms, voor een paar dagen in de herfst Visarend: Eerst maar eens naar de eerste verdieping. We krijgen van de hulp-boswachter een uitgebreid resumé van de verwickelingen rond de grote grazers. Tussen de bedrijven door zien we ook de Kluten, Scholeksters, Kieviten en ganzen die op de eilandjes broeden. Zelfs op de parkeerplaats lopen ganzen met pullen. Daarvandaan naar de Trekweg door de Stripheldenbuurt, we nemen daarna de Trekweg en zien de corridor naar Zeewolde, die het begin van de ecologische hoofdverbinding met de Veluwe zou zijn. Er zwemt een Waterhoen, naast een Meerkoet, ter vergelijking. Verder rijdend langs de Lage Vaart zwemmen er Kuifeenden en Fuut in het water.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er omheen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrund loopt hier ook meestal in beeld: Raaf op het stoffelijk overschot van een Edelhert. We zien het nest van de Zeearend, maar van het dier zelf nog geen veer op zijn rug in beeld te krijgen, zo diep zit het op het nest. De Brandganzen zijn in grote getale aan het grazen, en vliegen soms in paniek op, helaas zonder oorzaak in de vorm van een Zeearend of Vos. Wel rijdt er een Boswachter. .

Oostvaardersveld met Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: .Ook vanmiddag geen IJsvogel. Er lopen wel enkele Gele Kwikstaarten, heel dichtbij, zodat ze een beetje verscholen achter de rietrand zitten. We vinden wel een Ooievaar, en ook weer Beflijster, Kramsvogel, Kleine Plevier, en het miechelt boven het water van de Oeverzwaluwen. .

Zeearend (10) Deze plek wordt in de winter vaak afgesloten, om in de Driehoek (het voormalig bos er vlak voor) rust te bieden aan de grote grazers. Het pad, inmiddels in beton gegoten, naar deze hut begint bij het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer aan de Knardijk. Vandaar kan je in 15 minuten naar deze hut

Flevo Birdwatching

wandelen, maar er is vaak onderweg meer te zien. Karpers onder de bruggen, mezen, Boomkruiper en soms Grauwe Vliegenvanger in het bos. Daarna Fuut bij de Zigzag brug en dan in het knekelveld van dode bomen vaak Putter, Vink, Gekraagde Roodstaart, Tjiftjaf en soms Raaf. Een groep Belgen zag hier ooit de Eleonora's Valk. Dat is voor mindere goden niet weggelegd. Vanuit de hut een weids uitzicht. Let vooral op langs de randen van alle plassen, altijd waadvogels en eenden. Vroeger, voor Augustus 2015, ook een blik op het nest van de Zearend, maar dan wel 3.3 kilometer ver. Dat nest is toen met de boom mee omgevallen.: .In het bos vinden we weer wat nieuwe soorten voor ons lijstje: Zanglijster, Vink, Boomkruiper, Winterkoning en een snelle Gekraagde Roodstaart, die helaas door weinigen gezien wordt. We lopen tot het begin van de brug, maar het waait heel hard en de vogels zitten onder in het riet. Wanneer we teruglopen komt ons een Vos achterop. Overall aan het markeren, door middel van urine, verdwijnt het dier richting het Bezoekerscentrum. Wij gebruiken liever het betonpad, en maken wat vaart omdat het een beetje te fris is. We rijden zelfde route terug. De IJsvogels zitten nog steeds bij de warme kachel, die komen niet in beeld.

Meer weten? Boeken over de Oostvaardersplassen:

Titel: De Oostvaardersplassen, voorbij de grenzen van het vertrouwde. Fotografie: Ruben Smit.
Tekst: Rinske Hillen en Jan Daan Hillen, in samenwerking met Frans Vera. ISBN 978-90-

816300-1-6.

Titel: Oostvaardersplassen, nieuwe natuur op oude zeebodem. Samenstelling: Bremer, P., Berg, L van den, Euverman, G., Wigbels, V., Tempel, J. Uitgever : Staatsbosbeheer ISBN: 90-805009-2-5

Flevo Birdwatching

Hutten en uitkijkeuvels in Flevoland, in of bij het gebied van de Oostvaardersplassen.

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI BIRDPWATCHING

